

гы народу си за прѣстатьлки и изобрѣтателки свирки и игровода. Ные сми списали обширно старобългарско Богуслужение и, ако Богъ да здравье, щемъ го обнѣродува скоро, да види и нашъ народъ, що е бѣль въ старость! Въ тѣхъ змѣюви пещери Сливненци ходїтъ на сваты 40 си (9-го Марта) на поклонение. Въ тойзи дѣнь Индийци празнуватъ празникъ Чѣтра въ 7, 8, и 6-го (то соотвѣствува по-нашему съ Мартъ — Априла), въ честь Сиву богу и женѣ му Първати — първа Дѣва. Той е индийски пролѣтни празникъ, кого е сѣставилъ царь Сурата. Бѣлгари въ то исто врѣмѧ имѣть народны пролѣтни празници 1-го и 9-го Марта. 1-го Марта накачижтъ по кѫщи си чѣрвени платове въ знакъ радости, чи посрѣдътъ Пролѣтъ, а на малки дѣца вѣрзяще на шишка и на рѣцѣ приплетенъ кончецъ отъ чѣрвени и бѣлѣ краскѣ, и това го носиже, до дѣ са поставиже лѣстовици; а щомъ са поставиже тыи и гы види носащій такива нитки, коихъ казвяще, Гадалушки (отъ гадаишъ — глаголъ), скажевяще гы, и, къту зѣмѣть прѣсть отъ земї ведно съ тѣхъ, захвърлиже ижъ нагорѣ въ вѣздухъ, на кѣдѣ то лѣтае новопоявивша са лѣстовица, и вѣрвяще чи тамъ, дѣ падни захвърлената съ Гадалушкѣ прѣсть, ще израстѣ копаръ! Бѣлгарски просты народъ вѣрва и знае, чи лѣстовици живѣли на зимовище, тамъ дѣ то расте черъ пиперъ; а орли гы приносили на гѣрбы си прѣзъ голѣмое море! Това доказва явно, чи простый народъ отъ попрѣданія помни старо си отъчество, и това ѩо твориже, кога видиже за първи пътъ въ пролѣтъ лѣстовици долѣтавши отъ тамо, не е друго нищо, отсвѣнъ едно вѣzpоманание стараго имъ отъчества! а въ Котель прѣзъ него дѣнь рано, прѣди да изтече слѣнце, нѣкои си ходиже въ горѣ, дѣ вѣрвяще, чи ушъ млада мома са гавлавала и выкала „иди си зима да доди лѣто!“ и проч. и та была оставѣла разны скаженоци дарове онимъ, кои идѣти да ижъ слушають, къту призовава лѣто; то исто твориже и есенъ и ходиже, да чуиже, бѣлобрадаго дѣда, къту выка: „иди си лѣто, да доди зима!“ и пр. Това сичко грѣмогласно выка и доказва, чи днѣшниятъ той народенъ празникъ и обрадъ е самыятъ старо-Индийски пролѣтни празникъ! А въ 9-го марта на св. Четириси Бѣлгари (селци) си мѣтятъ дворове и запалютъ смѣть посрѣдъ двора и прискачижтъ огнюве по трѣ пахти; това твориже, да гы не хапиже зъми прѣзъ цѣлѣ години! Тогова, казвяще селци, чи хладъ вѣздуха (зима) влезила до 40 разтаци въ земї, а топлина, ѩо е бѣла въ земї, изходила такъ же 40 разтаци вънъ отъ повърхности земи. Казвяще, чи отъ него дѣнь изпълзвали зъми отъ зимовища си. Това сичко не е друго, освѣнъ истое вѣрванье индийско и празникъ Сива бога привъртитела врѣменъ.